

विकसित महाराष्ट्र-२०४७- व्हिजन डॉक्युमेंटच्या
अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने सन २०२९ पर्यंतचा
कृती आराखडा तयार करण्याकरिता व इतर
अनुषंगिक बाबींसाठी मँकेझी अँड कंपनी यांची
सल्लागार म्हणून नियुक्ती करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नियोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: विमहा-२०२५/प्र.क्र.०५/का.१४१४

मंत्रालय, मुंबई -३२

दिनांक: २० जानेवारी, २०२६.

संदर्भ: १)नियोजन विभाग शासन निर्णय क्र. विमहा-२०२५/प्र.क्र.५/का-१४१४, दि.०२.०६.२०२५

२)नियोजन विभाग शासन निर्णय क्र. विमहा-२०२५/प्र.क्र.५/का-१४१४, दि.१९.११.२०२५

प्रस्तावना :

विकसित महाराष्ट्र-२०४७-व्हिजन डॉक्युमेंटमध्ये भविष्यातील उपक्रम/ धोरणांसाठी कृती आराखडा तयार करण्यात आला आहे. त्यामध्ये सन २०२९, सन २०३५ व सन २०४७ पर्यंत साध्य करावयाची उद्दिष्टे निश्चित करण्यात आली आहेत. व्हिजन डॉक्युमेंटमध्ये अंतर्भूत असलेल्या विभागांकरिता ठरविण्यात आलेली उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी सुनियोजित कार्यपद्धतीचा वापर करणे अपेक्षित आहे. त्या अनुषंगाने व्हिजन डॉक्युमेंटच्या अंमलबजावणी संदर्भातील दैनंदिन कामकाज हाताळण्यासाठी व प्रगतीचे सनियंत्रण करण्यासाठी सचिव (नियोजन) यांच्या अध्यक्षतेखाली उपरोक्त संदर्भ क्र.२ येथील शासन निर्णयान्वये व्हिजन मॅनेजमेंट युनिट स्थापन करण्यात आले आहे. सन २०२९ पर्यंत राबवावयाच्या उपक्रम/ धोरणांचे प्राथम्यक्रम ठरविण्याकरिता व्हिजन मॅनेजमेंट युनिट विभागांना सहाय्य करीत आहे.

२. विकसित महाराष्ट्र-२०४७-व्हिजन डॉक्युमेंट तयार करण्याकरिता मँकेझी अँड कंपनी यांना नीति आयोगाद्वारे नॉलेज पार्टनर म्हणून सहभागी करून घेण्यात आले होते. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, व्हिजन मॅनेजमेंट युनिट यांना प्रारंभीच्या टप्प्यात स्ट्रॉटेजिक, टेक्निकल व प्रोजेक्ट मॅनेजमेंट सहाय्य उपलब्ध करून देण्याकरिता मँकेझी अँड कंपनीच्या सल्लागारांची तीन महिन्यांकरिता नियुक्ती करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार दिनांक १७.१.२०२६ रोजी आयोजित करण्यात आलेल्या मा.मंत्रिमंडळ बैठकीमध्ये मँकेझी अँड कंपनीच्या सल्लागारांची तीन महिन्यांकरिता नियुक्ती करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

शासन निर्णय:

विकसित महाराष्ट्र-२०४७-व्हिजन डॉक्युमेंटच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने सन २०२९ पर्यंतचा कृती आराखडा तयार करण्याकरिता व इतर अनुषंगिक बाबींसाठी मँकेझी ॲन्ड कंपनी यांची तीन महिन्यांकरिता सल्लागार (Consultant) म्हणून आदेशाच्या दिनांकापासून नियुक्ती करण्यात येत आहे.

२. मँकेझी ॲंड कंपनी यांच्या कामाची व्याप्ती (Scope Of Work) खालीलप्रमाणे आहे.

(१) २०२९ पर्यंतच्या कृती योजना (Action Plans)

- (i) व्हिजन डॉक्युमेंटशी अनुरूप सन ,२०२७ ,२०२६२०२८ व २०२९ या वर्षासाठी सर्व १०० उपक्रमांचे (धोरणात्मक हस्तक्षेपांसह) कृती आराखडे तयार करणे.
- (ii) प्रत्येक उपक्रमासाठी प्राथमिक जबाबदारी निश्चित करणे तसेच स्वतंत्र कृती घटकांसाठी आंतर-विभागीय समन्वय निश्चित करणे.

की डिलिवरेबल्स

- सन २०२६, २०२७, २०२८ व २०२९ या वर्षासाठी १०० उपक्रमांचे सविस्तर कृती आराखडे.

(२) प्रशासनासाठी डेटा (Data For Governance)

- (i) विकसित महाराष्ट्र २०४७-व्हिजन डॉक्युमेंटमधील मेट्रिक्सकरिता डॅशबोर्डसाठी आराखडा तयार करणे.
- (ii) विभागांकडून आवश्यक असलेल्या मूळ डेटाचे मॅर्पिंग करणे व डेटा संकलनासाठी टेम्प्लेट्स तयार करणे.

की डिलिवरेबल्स

- मुख्यमंत्री डॅशबोर्डचा आराखडा

(३) उच्च प्रभाव क्षेत्रे (High Impact Areas)

- (i) २०२९ पर्यंत महाराष्ट्राचे १ ट्रिलियन डॉलर GDP चे उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी ४ ते ५ उच्च प्रभावी प्रकल्प ओळखणे.
- (ii) प्रत्येक प्रकल्पासाठी अंमलबजावणीचा रोडमॅप, आवश्यक गुंतवणूक आणि धोरणात्मक हस्तक्षेप यांचा सविस्तर आराखडा तयार करणे.

(४) सन २०२९ पर्यंत राबवावव्याच्या उपक्रमांकरिता प्रक्रिया सुलभीकरणाचे (प्रोसेस सिम्प्लिफिकेशन) अनुषंगाने शिफारशी (रेकमेंडेशन) सादर करणे.

३. अटी व शर्ती :-

- (i) मँकेंझी अँन्ड कंपनी यांनी परिच्छेद-२ मध्ये नमूद केलेल्या कामाच्या व्याप्तीनुसार काम करणे बंधनकारक राहील.
- (ii) मँकेंझी अँन्ड कंपनी यांनी विहित मुदतीत सोबत जोडलेल्या विवरणपत्र-अ मध्ये नमूद केलेल्या वर्कप्लॅननुसार डिलिव्हरेबल्स देणे तसेच सन २०२९ पर्यंत राबवावयाच्या उपक्रमांकरिता प्रक्रिया सुलभीकरणाच्या (प्रोसेस सिम्प्लिफिकेशन) अनुषंगाने शिफारशी सादर करणे बंधनकारक राहील.
४. परिच्छेद-२ मध्ये नमूद केलेल्या बाबीची पूर्तता मँकेंझी अँन्ड कंपनी यांच्या सल्लागारांकडून होत असल्याची खात्री मुख्य कार्यकारी अधिकारी, व्हिजन मॅनेजमेंट युनिट यांनी करावी. तसेच विहित कालमर्यादेत डिलिव्हरेबल्स पूर्ण होण्यासाठी आवश्यक असलेल्या दैनंदिन कामकाजासाठी सदर सल्लागारांना सहाय्य करावे.
५. विकसित महाराष्ट्र-२०४७ साठी नियुक्त केलेल्या सर्व मंत्रालयीन विभागांच्या नोडल अधिकाऱ्यांनी त्यांच्या विभागाच्या कृती योजनांसाठी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, व्हिजन मॅनेजमेंट युनिट व मँकेंझी अँन्ड कंपनीच्या सल्लागारांशी संपर्क साधावा.
६. मँकेंझी अँन्ड कंपनीमार्फत नियुक्त करण्यात येणाऱ्या तीन सल्लागारांकरिता प्रतिमाह रु.१.२७ कोटी + इतर कर इतके व तीन महिन्यांकरिता रु.३.८९ कोटी + इतर कर इतके मानधन मंजूर करण्यात येत आहे. याकरिता येणारा खर्च विकसित महाराष्ट्र-२०४७ करिता प्रस्तावित लेखाशीर्षाखाली भागविण्यास प्रस्तुत शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.
७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२६०९२०९१२०९६४९६ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(चारुशीला चौधरी)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
२) मा. उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

- ३) मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ४) सर्व मा. मंत्री/राज्यमंत्री महोदय यांचे खाजगी सचिव,
- ५) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र इन्स्टिट्यूशन फॉर ट्रान्सफॉर्मेशन (मित्र), मुंबई.
- ८) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, व्हिजन मॅनेजमेंट युनिट, मुख्यमंत्री कार्यालय, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) आयुक्त, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, १८ वा मजला, नवीन प्रशासकीय इमारत मंत्रालय, मुंबई
- १०) निवडनस्ती (कार्यासन-१४९४).

Granular workplan for 12 weeks

	Weeks											
	Activity											
Action plans till 2029	Finalize the template for all 53 departments		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Map 100 initiatives to primary departments			2								
	Kick off with CS, CMO and nodal officers		2	3								
	Meetings with 53 departments to build action plans				3	4	5	6	7	8		
	Assign primary ownership / cross-collaboration for each action item								7	8		
	Workshop(s) to finalise action plans									8	9	10
Data for governance	Tag metrics to each of the 100 initiatives based on the Vision			2	3							
	Identify sources of each tracked metric				3	4						
	For metrics not tracked - suggest mode and source of data collection					4	5					
	Build framework for the CM Dashboard with the IT Department						5	6	7	8		
	Design data collection frequency and mode for each metric								7	8		
	Deliver the blueprint of the dashboard									9	10	11
High impact areas	Build a bridge for the GDP to reach \$1tn by 2029, by sector based on assumptions in the Vision				3	4	5					
	Identify sectors that can have the highest impact in the next 5 years					3						
	Prioritize a few cross-functional projects in these sectors for building a blueprint for execution						3	4	5	6		
	For each project - develop a charter, which will include ownership, impact, success metrics, priority actions and policy interventions, partnerships and MoUs, governance									7	8	9